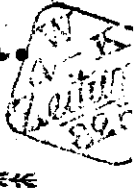

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Julius' 22-dikén, 1825.

Török 's Görög hadi történetek.

Ezek most mind olyan történetek, mellyekről már régebben is írtunk; újjal ma semmivel se' szolgálhatunk. Tsak az ezekről szóló tudósítások újjak, 's pontosabbak; 's ezen tekintetben ezek is megérdemlik, hogy kiszemelve a' M. Kurirban is közre bocsáttassanak.

Egyik ezen esmeretes történetek között a' volt, hogy Ibrahim Basa Jun. 1-ső napján egy Görög tsoportot, a' melly Modontól észak felé néhány mértföld távolságra valami hegyek között lévő kemény sántzok között tanyázott, onnét elkergetett. A' Törököknél Mainaki a' neve azon hegynek, hol ezen 1700 emberékből álló Görög tsapat tanyázott. Ezen győzedelem nagy örvendőzésre szolgált alkalmatossággul Konstánczinápolyban. A' nyert győzedelmi jelek a' Serail kapujához kitetettén, egy úgy mondatott Bulletin is adatott-li a' történetről, a' melly illy szakból áll: —

„A' Morcai Helytartó 's az ezen félszigeten lévő Török segek' vezére Ibrahim Basa, minckutánna Scaramangánál Modontól 8 mértföldnyire Lógerbe szállott, 's a' Condovinai halomról Mainaki hegyét körül vétette volna, sergeivel az ezen hegyen sántzok között tanyázó Insurgenseket megtámodta és két órai nagyon heves verekedés után őket a' Zirve nevű hegyek felé elkergette. A' kőből épített Battériákat, mellyek között a' Görögök tanyáztak, rohanás által foglalták-el a' Törökök, 's a' Rebelleket mind össze vagdalták (a' kik

tudniillik a' Zirve hegyére nem szaladhattak).“

A' másik már említett tárgy, Salona a' Törökök által lett elfoglaltatása. Ezen történet következő módon jött-li a' Hydrai ujságban egy embernek beszéde után, a' ki Május 23-dikán Athénköl érkezett Hydrába. Így adatik elé a' dolog: —

„A' Török tsapatok, részint a' Mesolongit ostromló armádatól, részint a' Kastélyokból, részint pedig Lepantóbol tsupa járatlan úton és ösvényeken gyülekeztek vala össze a' Séresi Issuf Basa vezérlete alatt Salona felé, 's e' volt az oka, hogy Gura 's más Görög vezérek őket észre nem vették.

„Nakó-Panurja éppen ekkor küldetett vala el 300 emberekkel, hogy a' Pente Ornea (Öt-Sas) nevű Török tanyát elfoglalja, 's mint útját arra felé folytatta, véletlenül talált szembe egy Salona felé közelgető Török tsapatot, 's ezt azonnal megtámadván vitéz verekedés lett az összecsapásból, melyben számos vitézek elhullottak; hanem a' maroknyi Görög sereg a' nagy számú ellenségnek a' szabad mezőn ellent nem állhatván, megfutamodott, 's a' Törökök útjokat Salona felé tovább folytatták, honnét a' lakosok, a' magok védekezéséhez hozzá készülve nem lévén, elszaladtak, és ha szerentsére Gen. Gura éppen akkor meg nem érkezett volna, sok gyermek és aszszony ember elveszett volna: de így is tsak addig tartosthatta Gura az ellenséget, míg a' gyenge nép elszaladt, 's e' meglévén, mint hogy na-

gyon kevés ereje volt azonnal vissza vonta magát, olly czéllal, hogy több sereget gyűjtven maga mellé, nagyobb erővel térjen vissza.

„A Sulióták ekkor Desfinában tanjáztak 's eszékbe vévén, hogy a' Salonába bement Törökök, a' Görögöknek a' Salonai kikötőhely Logerjében találtató hadi és eleségi készületeiket elvéhetnék, ott a' Törököket megelőzték, a' magazíniumokba hirtelen tüzet vetettek 's mindent felégetvén Desfinába ismét vissza mentek. Grisiotti 's Dyovuniotti nevű Generálisok Vice Generális Lekával együtt az Ily és Proféta nevű erős klastromba zárkoztak-be, 's ott hathatósan verekednek, 's Gurát várják hogy seregeit össze gyűjtven segítségekre siessen. Ezen Török seregnak Salonába lett bemenetele által neki hátródván, mint mondják Negropontból is kitsapott egy sereg, 's egész Beotziában le 's fel tsavarog 's még Attikát is fenyegeti. Az Athéne bélickeknek nagyon sajnóskodn ezn kinézések, részint azért, hogy mezeli termésüket még be nem takarítván méltán félhetik az elpusztítástól, részint pedig azért, hogy Gura, ki az hazájok fia 's a' kibe ők méltán nagy bizodalmat helyeztetnek, mint a' kinék vitéz oltalmazását magok körül három esztendeig szemlélték, most más helyen verekedvén, nem állhat elé az ő védelmekre. —

„Illy helyezettetésben szemlélvén lenni magokat az Athénebéliek, Máj. 22-dikén közönséges tanátskozáásra össze gyülekeztek, 's állapotjokat írásba tévén, azt az Országglószékhez Nápoliba küldötték olly kérelemmel, hogy mennél hamarább megeshetik, küldjön hadi és eleségi készületeket számokra. Magok pedig arra határozták magokat, hogy addig is gabonát szerezzenek össze a' közönséges magazíniumokba, 's azokból a' szükségeltató vidékeknek a' mennyi kitelhetik küldjenek, hogy az ellenségnek, ha talám oda is be

talál ütni, annyival könnyebben ellentállhassanak. —

„Az Athéne bélickeknek illy atyai gondolkodása (így rekeszti-bé szavait a' tudósító) nem engedi, hogy legkissebbet is kételkedhessünk a' felől, hogy ők a' magok hazáját az idén is olly eltökéllettséggel és vitézül fogják védelmezni, mint az előbbeni esztendőkbén tselekedtek.“

Még egy hasonlóképpen esmeretes történet, mellyet ma szükségesképpen ismét meg kell említenünk, az a' tengeri verekedés, melly a' Kapudán Basa és Görög Admirális Sachuri között, a' Negroponti tengeren, Negropontnak Oro nevű foka és Andros sziget között azon időben előfordult, midőn a' nevezett Török fő Vezér a' Dardanellákat oda hagyván, az Archipelaguson folytatná evezését. Ezen tengeri tsata Jun. 1-ső és 2-dik napjai között történt. Ezen tudósítás, mellyet itt most közlünk, annyival hitelesebb, hogy ezt az Anglus frégát Cambrian Kapitánya Hamilton úr, a' ki jelen volt a' tsata idején a' fenn-nevezett tengeren, Smyrnába lett megérkezése után Tisztiképpen küldötte Konstánczinápolyba. A' Hamilton úr tudósítása ez: —

„A' Contre-Admirális Sachuri vészérlése alatt lévő Görög hadi hajók Osztálya, a' Dardanellák közzül Máj. 26-kán az Archipelagusra kivezett Török hajós sereget, a' melly 3 frégátokból, 9 Korvettékből, 's több kissebb nagyobb hadi és szállító, mind együtt ötven hajókból állott, közelről kísérvén, midőn a' Török hajók a' d' Oró foka és Andros szigete között találtató nem széles tsatornára megérkeztek, itt a' Görögök haszonra fordították a' nékiek kedvező szelet, 's néhány Gyujtót elbotsátottak, mellyeknek egyike egy már a' szél által megrongáltatott 's árboczfait elvesztett frégátot, a' másik pedig egy Korvettét meggyujtván felégetett; egy második Korvettét pedig több Görög

hajók üzöbe véren addig kergettek, hogy Syra szigete mellett megfeneklett, 's ennek Kapitánya, hogy a hajó a Görögök kezire ne kerülhessen, minclutánna rolla az embereket a partra kivitte, a hajót maga meggyújtotta 's felégettette. Azon zavardásban, melyet a Görög Gyujtok a Török hajók között okoztak, szállító hajót is elfogtak hatot a Görögök. A Kapudán Basa mind ezek után a maga elszélesztett hajóját öszsze szedvén azokkal Suda felé folytatta evezését, hova Jun. 5-dikére viradó éjjel, a nélkül, hogy a Görögök, intjába több akadályt tettek volna, megérkezett.

Jegyzés. — Itt el nem mellözhetjük azt a megjegyzést tenni, hogy az öfelo tengeri verekedéseknek illy resultátuma, mint milyen vala Május' 12-dikén északa Modonnál, 's azután Junius' 2-dikára virradó éjjel Andrós szigeténél, nem lehet, hogy ditsösségesnek meg ne esmertessék a Görögökre nézve; azonban, tsak ugyan megmagyarázhatatlan az, hogy egy Anglus Kapitány, olly ember, mint a milyennek Hamilton urat fel lehet tenni, a ki jelen volt a tsatán, 's a kinek nints oka arra, hogy az egyik vagy másik résznek nyereségét vagy vesztesét olly nagyon kissebbítse, mint azokból a tudósításokból ki lehetne hozni, melyeket némely újságlevelék, ezen Andrós szigeténél történt verekedésről, mindjárt eleintén kiadtak, miért kívánna ezeknek olly nyilvánosságosan ellent mondani? Egy újság leirhatatlannak nevezi ezen győzedelmet, 's a tsatát a régi Sunium most Colonna fokához, Attika' déli tsutsához, teszi; 's azt mondja, hogy a Török hajók százan voltak jelen a verekedésen, 's tsak 27-ten menekedhettek meg az ez' napi veszedelemtől. Mihellyest egy újságban a világ' eleibe kikaphat, az illy nevezetes történetnek leírása, ugyan kevés találatik azután, hogy krisisre venné: hogy tsak ma-

gában gondoltatva is hihető lehet-e 100 hajónak 27 hijján, telyes semmivé tétette, ha mindjárt egy Anglus fregát Kapitánya Hamilton úr, ki ott van a tsata helyén, meghatározva 's megnevezve írja is, hogy kiloncz hajókból álló hárt vallottak a Törökök; a Görögök pedig semmit se? (Hogy egyik rész 75 hajót el veszessen, a másik semmi hárt se valljon, bajos megfogni; hitet is nagyot kíván. Hamilton úrnak inkább hihetünk. A Görög Kronika volt az első, a mely ezt az Andrósi tengeri nagy verekedést, Jun. 15-dikén kiadott levelében, mint leirhatatlan győzedelmet, legelőbb kiadta, 's úgy ment által a többekbe).

Egyéb tudósítások Konstanczinápolyból most ennyiberr határozódnak:

A Rumélia i Seraskierhez újabban néhány ágyúzó Kompaniáknak, 's pénzből és munízióból álló szállítványoknak kellett útnak indulni. Kandiában 4000 emberek állottak készen, hogy Moreára által szállittassanak, 's mondják, hogy Aleksándriában még 14,000 gyalogokból és lovasokból álló ármádát tart készen a Vice-Király, hogy ha kívántatni fog, a fija Ibrahim Basa' segítségére Moreára, által szállittassa.

Konstanczinápolyban nevezetes újság volt most az, hogy a Nagy Vezér olly beteg, hogy nem reménlik életben maradását. — Az is nagyon nevezetes újság, hogy Konstanczinápolyban régen nem volt se' égés, se' pestis.

Navarinna k elesését illy kevés szavakkal hirdette ki Máj. 27-dikén a Hydrai újság: — „Nápoliból ma estve es tudunkra, hogy Navarin vára az eleségnek 's kiváltképpen az ivó víznek meg-

fogyalkozása miatt magát Capitulatio által feladni kénytelenített.

Conduriotiról az Elölülőről illy szavakkal emlékezett ugyantsak a' Máj. 27-dikén költ Hydrai ujság: — „Ó Herczogsége a' Direktorium' Elölülője Condurioti úr, ide 24-dikben estve megérkezze; ötet az elegésségtelenedése kényszerítette arra, hogy Nápoliból nagy kedvetlenséggel egy időtskére eltávozzék.

Ugyan a' Hydrai Ujságban találtatik Máj. 27-kén még az a' tudósítás, hogy ott 25-dikben nagy örömmel inneplették a' Modoni öbölben Máj. 12-dikén történt ditsősséges tengeri győzedelmet. A' vígadózás szép rendel ment véghez. Díszesítette azt mindenek felett a' Szénátus' Chrysogelos nevű tagjának Beszéde, melyet ő a' mostani környüállásokra nézve elmondott. A' Sphagia szigetén elhullott Görögök' vitézségét 's magok elszánását magasztalta; némelyeknek czivakodását 's másoknak lágymelegségét méltó gyálázással festette-le, 's egyencsen tsak ezen hibáknak tulajdonította Navarin' elesését. A' tengeri sergeket nagyon magasztalta; a' Moréai sergek előtt az őket fenyegető veszedelmeket elevenen lerajzolta, az egyeséget; jó hazafuságot, a' nemes vetélkedést, 's a' betsületre való vágyódást, lángoló tüzzel lefestette szemeik előtt.

Nagy Britannia.

A' Parlamentum' két házainak mostani ülései Jul. 6-dikán bérekesztődtek. E' végre Királyi Biztosok jelenvén-meg a' felső házba, 's ezek oda a' röstély' elejébe az alsó ház' tagjait is meghívaván, a' Lord Cancellarius illy Királyi bérekesztő beszédet olvasott-fel: —

„Lordjaim és Uraim! Ezen ülésbéli munkátoznak elvégződése után parantsolatot vevénk ő Felségétől, hogy adnók tudotokra, melly nagyon meglegedett lé-

gyen ő Felsége a' ti fáradságos munkátozokkal. Azon buzgóságtoknak és szorgalmatosságtoknak megesmerésével köszönetet tétet néktek ő F. ge, azért, hogy Irlandia' állapotjának megvizsgálását, mellyet ő Felsége néktek ezen üléset' elején ajánlott vala, folytatattatok. Ő K. Felsége különös örömmre indult azért, hogy a' tsendesség 's az állapotnak megjobbúlása az Egyesült birodalomnak ezen részében lehetségessé tették azt, hogy ő Felségének azon rendkívül való meghatalmaztatásra, mellyel felruháztatott vala, továbbá ne légyen szükség. Ő F. ge szerentsésnek érzi magát, hogy tudotokra adathatja, hogy ezen Ország eránt minden külső Hatalmasságtól legbarátságosabb indulatrol 's a' közönséges békesség' fenn tartásának óhajjáról való tudósítatást veszen. A' Birmanokkal való Kelet-Indiai hadakozásért szomorkodván ő F. ge, reméli egyszersmind, hogy az ezen Hatalmasság ellen fordittatott bátor Anglus és Indus katonák nem soká; kilégítők módon véget fognak ezen hadakozásnak vetni.

„Alsó ház béli Uraim! Ő Felsége megparantsolta nékünk, hogy köszönnyük-meg azon Segedelem - summákat, mellyeket a folyó esztendő béli szolgálatra határozattok, 's egyszersmind hogy azon meglegedést is fejezzük-ki, mellyet ő Felsége azért érez, hogy a' népnek terheit alább szállítottatok. —

„Lordjaim és Uraim! Ő Felsége megparantsolta nékünk, hogy tegyünk bizonyossá benneteket a' felől, melly mélyen érezze azon hasznokat, mellyeket ti a' Királyi alattvalóknak ezen ülések alatt által szereztetek, hogy a' kereskedésből némmelly szükségtelen és oda nem alkalmas megszorittatásokat elhárítottatok, 's hogy a' keménységeléből némelleyeket ezen Országnak plántatartományait illető Systemákból kihagyni jónak találtatok. Ő F. ge meggyőződött a' felől, hogy ezen eszközök

a' mi messze lévő tartományainkban találtató lakosokat meg fogják azon gondoskodásról győzni, melyet a' Parlamentum az ő boldogittatásokra nézve bizonyít. Ezen eszközöknek az a' czélzása, hogy a' plántatartományok' boldogsága az anyaországával mind jobbanjobban össze szövetessék 's egyesíttessék, 's bízik is ő Felsége, hogy ezen eszközök azon közönséges és nevezkedő boldogságot gyarapítani fogják, a' melyhez néktek szerentsét kívánni ezen ülés' kezdetében, ő Felségének alkalmatossága vala, és a' mely magát a' Gondviselésnek áldása által ezen Ország-nak minden részeire kiterjeszteni meg nem szűnik."

A m é r i k a.

A' Buenos-Ayresi Respublika Congresszusa, mint az ott kijövő Argus erőssíti, állandó eltökéllettséggel folytatja elkezdett munkáját. —

Ugyan ezen Respublika nagy hadikészületeket tétet Entrerios nevű tartományában, arra az esetre, ha a' Montevideóban 's ennek vidékein megszállva lévő Brasiliai sergek oda bé találnának ütni.

A' Közép-Amerikai (Guatimalai) Respublika' S. Salvador nevű Státusa kihirdette a' maga Constitúziójában, hogy ő Catholika Religiót Uralkodónak fogja tartani, 's a' maga földjén minden más Vallásbéli Istentiszteleti közönséges gyakorlásokat, megtilt. —

Végzete a' Perut illeti táborozás' híteles leírásának, mely a' közelébb költ M. Kurirban felbe szakadott: — „

„A' Kuskói Kommandáns azt a' hibát tselekedte, hogy nem tsak a' Capitulatziót megismerte, hanem Miranda ellen, ki azt nem akarta megismerni, még sereget kül-

dött. Illy hibáknak szemlélésére ki ne vesztette volna el a' bátorságot? Gen. Marotta a' Punoí Kommandáns, ki már jó ideje hogy elszakadott vala az armádától, látván hogy mitsoda állapotra jutott Perú, már nem forgatott elméjében egyebet, hanem tsak hogy miként ühessen hajóra 's menekedhessen meg vagyónával együtt. Még a' Kommandánságot se' vette által senki helyette. Azon Generálisik, kik a' Capitulatzióban nem részesültek vala, Kuskóban tanátsot tartottak, hogy ki legyen idegineddig való Vice-Király, 's Tristant az Arequipai Kommandánsú választották. Ő fel is vállolta ezen fő hivatalt, 's még sok hasznót tehetett volna, p. o: valami 2000-rig való serget össze gyűjtván azt az Olaneta' armádájához küldhette, 's a' Kuskói ágyukat 's lovasok' oskoláját, 's úgy a' Duc-de-Bordeaux nevű frégáton Európából érkezett 700 karabélyokat 's 1500 kardokat megtarthatta volna. De semmit se' tett, attól félvén, hogy ha a' Kolumbiaiakat maga ellen megharagitja, ezek őtet meg fogják a' maga végzetetlen kintsejtől fosztani. A' helyett a' mit tselekedni kötelessége lett volna, azon iparkodott, hogy a' Kolumbiaiaktól hozzá küldetett követet miként fogadhassa legnagyobb tisztelettel. Közönséges vélekedés, hogy az Északi armádánál volt tisztak a' Juninnál történt szerentsétlen lovasverekedés miatt kedvetlenül vala el olly nagyon, hogy az Ayacuchói ütközetben semmi bátorságot és buzgóságot nem mutatnak. —

„Valdeznak ellenben 's a' Déli armádának semmit nem lehet szemire vetni. Ő az Ayacuchói verekedésben is jó vezérkatonának bizonyította lenni magát. A' jobb szárny, melyet ő vezértett, egészen által törte az ellenséges linéát, hanem a' bal szárny nem állhatta ki az ellenség' heves rohanásait, 's ebből következett a' Spanyol armáda' közönséges megverettetésé, a' mely Dec. 9-dikén a' Perui táborozás-

nak véget vetett. Annak sem Valdez volt a' jóallója, hogy a' Déli ármáda eleintén Olanéta ellen küldetett, a' melyből sok rosszszak következtek.

„Olanéta valóságos Royalista ember; azt, hogy a' Vice-Király és az egyéb Perui Generálisok eránt illy nagy idegenséggel viseltetett, tsak azoknak a' kedvetlenségnek lehet tulajdonítani, mellyeket ő ezektől 1816-ban szenvedni kénytelenített. Akkor ő nem igen nagy talentumú embernek tartatott, de a' Vice-Király Pezuela ötet tsakugyan még is Generálmájorrá tette; elvesztvén azonban Pezuela 1821-ben a' Vice-Királyságot, Olanéta azonnal plánizálni kezdett, 's már akkor feltette magában, a' minek végrehajtásán most kezdett iparkodni; és ő valósággal meg is erősithette volna magát Felső Peruban, tsak Tristan küldötte volna el hozzá az Ayacuchoi Capitulatio után a' megmaradott sergeket 's egyéb készületeket. Már most senki se' remélheti, hogy célját elérhesse, mert nagyon szorgattatik Kolumbiai Generális Sucre által, ki már minden tartományokat elfoglalt a' Desaguaderóig, 's a' mint e'képpen. az ő ereje nevedett, éppen olly mértékben kissebbedett az Olanétáé.

Franciaország.

Francia Országból Trouve nevű, líncéhajós Hadnagy, megérkezett Martinique szigetére, a' ki azért küldetett oda, hogy a' Gazelle nevű frégát Kapitányától Denisztől, a' Kommandánságot által vegye. Kapitány Denis pedig olly paratolatot vett a' Frantzia hadi Ministertől, hogy menjen haza és adjon számot azért, hogy egy Kolumbiai hajóra, a' melly két ágyulóvést tett a' Gazellére, tüzet nem adatott.

Hasonlóval vádoltatik az Iris' Kapitánya Garnier is, 's ő is vissza hivatott Frantzia Országba, hogy adjon számot tselekedetéről. A' Frantzia Országlószéknék ezen kemény magaviselete, mellyet mostanság kezdett gyakorlani az Amériki tengereken, nagyon figyelmetessé tette a' Szabad Státusoknak Országlószékeiket.

Bécs.

Rudolph Császári Fő Herczeg Kardinális és Olmützi Fejedelmi Ersek ő Eminentziája, e' h. 8-dikán kívánt jó egészségben Bétsbe érkezvén a' Cs. K. Udvari Burgba szállott-bé.

Portugalliai Királyi Herczeg Beja, Gallitziában Erdélyben és Magyar Országban tett útozásaiabol e' h. 19-dikén Bétsbe vissza érkezett.

A' Császári Felségeknék útozásokrol érkezett legújabb tudósítások szerént, ő Felségek útojokat Pármán, Modénán és Legnánón által vénén, e' h. 15-kén delután legóhajtottabb egészségben Stra városába érkeztek, melyről illy szovakkal emlékezett a' Velencei Ujság 16-dikban: —,

„Ő Cs. K. Felségek, kik Legnánót tegnap reggel jó egészségben elhagyták, delutánni 2 óraker a' Stra mezővárosában lévő Pisani gazdag palotába megérkeztek, 's az oda egy órával elébb megérkezett Vice Király és Királyné által fogadtattak 's tiszteltettek. Estve a' Brenta két partjai mellett találtató minden tornyok és épületek úgy szollván egy pillanat alatt megvilágosittattak. Ferencz Károly Fő Herczeg 's Hitvese a' Fő Herczegné, 17-dikben várattattak Rovigóbol Straba. A' Felségek nem fogják e' h.

25-dike előtt ezen várost ohajtott felséges jelenlétekkel szerentsésíteni.“

A' Bankó-Aktziák Jul. 21-dikén 1215 és 7/10 forinton keltek.

Magyar Ország.

Sopronyból Junius 29-dikén. Péter Pál napja vala az az örvendetes nap, mellyen az ide való Evangelica felsőbb Iskolákban tanuló nemesebb lelkű Ifjabból már 33 esztendőktől fogva fennálló Nemes Magyar Társaság nagy számú Ürihalgatóság jelenlétében dél után 3 órakor a minden esztendőn tartani szokott Öröminnepét ditséretessen megüllötte. Már dél után két órakor az említett napon a Társak díszes magyar Ornatusban öszvegyülekeztek az Auditoriumba, a hol néhány Társokat maga mellé választván a Titolnok, a Társaság Praesesét T. T. Odor István Urat ment megtisztelni, s ujjonnan meghívni az Öröminnpre; s a tisztelt Urat elkésérték az Auditoriumba, a hol őt a többi nagy örömmel fogadták. Azonban elközelgetvén a három óra, olly számóssan gyülekeztek mind a két részen lévő Üri Halgatók, hogy az Auditorium megtellene; s a munkás Társak illy rendeltették az oratori gyakorlat: 1. Berse nyi László: a Haza oltárán lobogó áldozatok. Folyó beszédben: és mint Titoknokja a Társaságnak, beköszöntött versekben. 2. Major Jó'sef. Viszsa emlékeztetés (bold. T. T. Raics Péter Urra) Felváltó versekben. 3. Kis János (első Könyvtárnok): Negyedik Béla futása. Alkeus mértékein. 4. Varga János. Utazó Barátomhoz. Alkeus mértékein. 5. Horváth István. Nemzetünk Nagysága. F. b. 6. Illés Ádám. (Kintstartó) A' szabadulás Innepe. Vit. V. 7. Zmeskál István. A' Kripta.

Felv. v. 8. Horváth Jó'sef. Beled pusztulása. vit. v. 9. Szekér János. Serkentés a' nemzeti pályán. Vit. v. 10. Stephán Dániel. Nintsen tökéletes boldogság, folyó b. 11. Boda János. A' Rigó mezei ütközet. Vit. v. 12. Balog Imre. Egy ember szeretőhöz. felv. v. 13. Knar Samucl. A' tűz. felv. v. 14. Illés Rudolf. A' Tatárok Magy. Országban. felv. v. 15. Hajnal Jó'sef. Illő a' hazáért fáradni. f. b. 16. Prépost Ferencz. A' kenyér mezei ütközet. vit. v. 17. Illés Jó'sef. Hunyady sirhalmánál. felv. v. 18. Horváth Dániel. Győr' visszazvétele. vit. v. 19. Nisnyánszky Dániel. A' halhatatlanság. f. b. 20. Perlaky János. A' Geresdi temető; felv. v. 21. Ajkay Samucl. Kemény Simon; felv. v. 22. Kéblóvszky Jó'sef. (Alkönyvtárnok.) A' nemzetiség' betsülése. Jambusokban. Az Öröminnepet bé rekészette. Az egész Üri gyülekezést a' Társak elő menctelén való nagy meglegedéssel hagyta-el Auditoriumot; s jóllehet a' Társak' számos volta miatt egész estvéli 6 óráig tartott a' szájalás, a' Halgatóságnak rövidnek tetszett az idő, minthogy a' Tárgyaknak különbféle volta, s helyes kidolgozása új-jú dolgokkal gyönyörködtette és mulatta a' jelenlévőket. — Valójában ditséretes mind tzelja, mind az ezen tzelra való törekedése ezen Társaságnak, midőn a' Nemzeti nyelvnek művelése és pallerozása végett öszve áll.

A' Diétára meghívó F. Királyi Levelet jónak tartottuk, azon eredeti nyelven közleni, mellyen kiadatott, mint itt következik:

Franciscus Primus Divina favente Clementia, Austriae Imperator, Hungariae

Bohemiae, Galiciae, et Lodomeriae
Rex Apostolicus; Archidux Austriae
etc. etc.

Prudentes ac Circumspecti Fideles
nobis dilecti!

Non modo propriae teneritudinis nostrae sensu permoti, verum votis etiam Regni Jurisdictionum ad nos humillime perlatis benigne delaturi decrevimus, ut Serenissima Imperatrix Carolina Augusta, Conjux Nostra dilectissima, sacro Regni Diademate in Reginam Hungariae inauguratur, ac solenni ritu coronetur, proque hac Reginali suo legali ritu peragenda Inauguratione et Coronatione: exopt vero caeteris quoque, quae ad utilitatem et incrementum Regni Nostri Hungariae, Partiumque adnexarum uberius constabiliendum, atque ad seros Posteris transmittendum, accomoda et proficua fore videbuntur curandis, et tractandis, universis Statibus suprafati Regni Nostri Hungariae, et Partium Eidem adnexarum Generalem Conventum seu Diactam ad Dominicam Decimam sextam post Pentecosten in Diem undecimam affuturi mensis Septembris anni praesentis incidentem, in Liberam ac Regiam Civitatem nostram Posoniensem indicendam et promulgandam, eidemque faventibus Superis personaliter praesesse statuimus. Novum Paterni nostri erga percharam Gentem Hungaricam affectus, atque propensionis testimonium edituri. Hinc vobis harum serie firmiter praecipientes benigne committimus, et mandamus, quatenus ad praescriptum Diem et Locum, certos duos, uti moris est, e medio vestri delectos et deputatos Nuncios, Viros quippe idoneos, ac pacis et publici boni amantes, citra omnem excusationem mittere, ac expedire debeatis, qui praedictae generali Regni Diactae, una

cum reliquis Dominis Praelatis, Baronibus et Nobilibus praefatisque Regni Nostri Hungariae, Partiumque eidem adnexarum Statibus et Ordinibus interesse noverint. Curandum autem erit vobis diligenter, ut praerogati Nuncii Vestri ad praescriptum terminum ibidem certo, et infallibiliter compareant, secus sub poena, in generali Regni Decreto expressa non facturi. Vobis in reliquo gratia nostra Caesareo Regia benigne propensi manemus. Datum Bergomii in Italia die 3 mensis July, Anno Domini 1825 Franciscus m. p. Princeps Franciscus Koháry m. p. Ignatius Markus m. p.

T u d ó s í t á s.

Alább írtt T. N. Zemplény Vármegye S. A. Újhely várossában lakozó Katlanos (rézmíves) Mester, a' ki Helvétzia, Moszka, Lengyel, Burkus Országokban, és az egész Német Birodalomban különbféle hoszszas tapasztalások, és gyakorlások által magát mesterségében tökéletesítette, ajánlja a' T. Publikumnak kész szolgálatját a' közönséges Katlanos munkákon, tűz ellen való Vizi-puskákon, 's az úgy nevezett Zinck fedéllel (mely Berlinben 1816-ban találtatott fel, 's a' Királyi Reszidentiát, 's más jelesebb épületeket azal fedték) Templomok, 's más jelesebb épületek fedésén kívül különbféle hasznos, 's a' tűzi fát igen megkímélő mesterséges Pálinka főző Machináknak elkészítésére, mellyeken 24 óra alatt 14. 15. 16. 17. 18-szor is lefoly azonnal a' tiszta, 's leg erősebb próbát kiáló Pályinka tökéletes voltáról, felállításáról, és jó folyamatban való hozzásáról a' feleletet magára vállalván.

Klein Károly
Katlanos Mester.